

•
•
•
•
•

Rekenkamercommissie gemeente Smallingerland

• • • • • • • • • •

*Jaarverslag 2009/2010 van de
rekenkamercommissie van de
gemeente Smallingerland*

Mei 2011

Jaarverslag 2009/2010

Inleiding

De doelstelling van de rekenkamercommissie (rkc) Smallingerland is al sinds haar instelling de volgende:

het versterken van de controlerende rol van de raad. Hiertoe verricht de commissie onafhankelijk onderzoek, dat gericht is op de effectiviteit en de efficiency van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en op het daarover uitbrengen van bruikbare adviezen aan de raad.

De rkc is van mening dat de uitvoering van haar taak moet leiden tot verbeteringen voor de gemeente en haar inwoners.

In 2010 is er geen jaarverslag over 2009 gepubliceerd omdat de rekenkamercommissie in dat jaar in de periode februari - juni incompleet was in verband met de raadsverkiezingen en door de daaropvolgende vakantieperiode pas in september haar werkzaamheden weer echt heeft opgepakt. In dit jaarverslag legt de rkc daarom verantwoording af over de invulling en uitvoering van deze doelstelling in 2009 en 2010.

Samenstelling rekenkamercommissie

In de samenstelling van de Smallingerlandse rkc is in 2009 geen wijziging opgetreden. De samenstelling van de commissie in dat jaar was als volgt:

Externe leden

de heer E.D.T. Docter RA, voorzitter
mevrouw drs. A. Kranenburg
de heer drs. G.J.H. Baltink, plaatsvervangend voorzitter
de heer dr. A. Duizendstraal

Interne leden

de heer E. Berenst
de heer J. van Kampen RMT
de heer drs. B.J. Potjer

In 2010 zijn de interne leden van de commissie als gevolg van de verkiezingen vervangen door de volgende raadsleden:

mevrouw M. Said-Brinkman
de heer ing. R.E. Haverkort
de heer drs. J. Groen

•
•
•
•
•
•
•
•
•
•

De externe leden hebben zitting in de rkc voor een periode van zes jaar, de interne leden zijn voor een periode benoemd die gelijk is aan de zittingsduur van de raad.

Ambtelijk secretaris van de rkc is mevrouw J. Faber.

Onderzoeken

Onderzoek reïntegratiebeleid

In mei 2009 heeft de rkc haar rapport naar het reïntegratiebeleid in Smallingerland aan de raad aangeboden. De conclusie van dit onderzoek was dat Smallingerland een doelmatig en doeltreffend beleid voert ten aanzien van de toeleiding van bijstandsgerechtigden naar werk. Tegelijkertijd werd geconstateerd dat er voor activering (anders dan werk) minder aandacht was. Ook met betrekking tot de informatievoorziening aan de raad werden een aantal aanbevelingen gedaan om de raad beter in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende taak in te vullen.

Het rapport is in juni 2009 behandeld in de Commissie Samenleving en Zorg. In dezelfde commissievergadering stond de door het college voorgestelde Kadernota Reïntegratie 2009 – 2012 ("*Mensen Activeren*") op de agenda. De commissie gaf bij de behandeling van dat stuk aan de aanbevelingen van de rkc hierin verwerkt te willen zien alvorens tot vaststelling over te gaan. De herschreven nota is vervolgens januari 2010 door de raad vastgesteld.

Onderzoek grondbeleid

Eind 2007 is de rkc gestart met het onderzoek naar het grondbeleid in de gemeente Smallingerland. Het was de bedoeling om het rapport van dit onderzoek eind 2008 aan de raad aan te kunnen bieden.

Tijdens het onderzoek kwam echter naar voren dat de structuur waarin projecten in de organisatie ingebed zijn in Smallingerland, afwijkt van de gebruikelijke en verwachte structuur. Een groot aantal projecten, zoals bijvoorbeeld herstructureringsprojecten, bleek namelijk wat betreft de aansturing niet bij het grondbedrijf ondergebracht maar elders in de organisatie.

Een rapportering op basis van het in eerste instantie uitgevoerde onderzoek zou dan ook geen volledig beeld geven van het grondbeleid in de gemeente Smallingerland. De rekenkamercommissie heeft daarom besloten om aanvullend onderzoek te doen met betrekking tot die projecten die niet onder de verantwoordelijkheid van het grondbedrijf vallen.

De consequentie hiervan was echter dat het onderzoek niet eind 2008 afgerond kon worden. Het rapport is uiteindelijk in december 2009 aan de raad aangeboden. Een belangrijke constatering van het rapport was dat Smallingerland geen Nota Grondbeleid kent. Ook werden vraagtekens gezet bij het risico-management en de wijze waarop de raad geïnformeerd werd over het grondbeleid en alle zaken die hiermee annex zijn. Tot slot werd in het rapport ingegaan op de inwerkingtreding van de Grondexploitatiewet.

Er zijn aanbevelingen gedaan die op deze constatering voortborduren; zo is bijvoorbeeld voorgesteld om een Nota Grondbeleid op te stellen.

•
•
•
•
•
•
•
•

Het rapport is op 16 december 2009 in de vergadering van de Commissie Ruimte, Infrastructuur en Milieu aan de orde is geweest. Vervolgens is het op 5 januari 2010 door de raad behandeld. De raad heeft de aanbevelingen van de rekenkamercommissie overgenomen.

Onderzoek inhuur derden

In het najaar van 2009 is de rkc gestart met een onderzoek naar de inhuur van derden door de gemeente Smallingerland. Het onderzoek beperkte zich tot de inhuur van specialistische deskundigheid, van personeel zoals uitzendkrachten en interimmanagers en van onderzoeks- en adviesopdrachten. In het onderzoek is bewust geen aandacht besteed aan uitbestede werkzaamheden, de inzet van stagiaires en de inhuur van derden via verbonden partijen. Het onderzoek omvatte geen vergelijking van cijfers met andere gemeenten; doordat er verschillende definities van "derden" gehanteerd worden, is een goede vergelijking lastig.

Al in het begin van het onderzoek bleek dat het rapport niet geheel aan de verwachtingen van de raad zou voldoen, in die zin dat het niet mogelijk was om een beeld te geven in het volume en de aard van inhuur van derden. Dit werd een wordt veroorzaakt doordat de gemeentelijke administratie niet ingericht is op het genereren van deze gegevens conform de onderzoeksdefinitie. De rkc heeft desondanks besloten om het onderzoek toch uit te voeren en de raad het rapport aan te bieden. Daarmee was de raad in ieder geval geïnformeerd over het feit dat gegevens over het volume en de aard van de inhuur van derden moeilijk uit de administratie te verkrijgen zijn. Ook heeft de raad inzicht gekregen in de wel centraal geregistreerde gegevens.

Het rapport is op 17 december 2010 aan de raad aangeboden. Alhoewel het vervolg zich buiten de verslagperiode 2009/2010 heeft afgespeeld, vindt de rkc het toch relevant om dat hier te melden. Behandeling van het rapport heeft plaatsgevonden door middel van een informatieve bijeenkomst op 8 februari 2011 en vervolgens in de vergadering van de Commissie Algemene, Economische en Financiële Zaken van 15 maart 2011. In de raadsvergadering van 5 april 2011 heeft de raad de aanbevelingen overgenomen. Tevens heeft de raad besloten om een werkgroep in te stellen die een beleidskader met betrekking tot de inhuur van derden zal voorbereiden.

Evaluatie functioneren rekenkamercommissie 2006 – 2009

Reeds bij de aanvang van haar werkzaamheden heeft de rekenkamercommissie uitgesproken haar eigen functioneren na enige tijd te willen evalueren. Het leek de rkc goed om deze evaluatie uit te voeren vóór de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010, zodat de "oude" gemeenteraad, die kon bogen op ervaring met de rkc, hier nog bij betrokken kon worden.

De evaluatie is uitgevoerd door een externe partij, Lindeconsult uit Garijp. Het evaluatierapport is in juni 2010 aan de raad aangeboden, waarna de het in een informatiebijeenkomst in januari 2011 met een delegatie van de raad besproken is. Alhoewel het merendeel van de aanbevelingen op de werkwijze van de rkc betrekking had en een uitspraak van de raad hierover niet direct noodzakelijk was, werd dit door de rkc toch belangrijk gevonden. Daarom zijn de aanbevelingen op 1 maart 2011 in de raadsvergadering aan de orde geweest. De raad heeft zich in positieve zin over de voornemens uitgesproken.

Interne aangelegenheden / overige activiteiten

De evaluatie van het haar eigen functioneren heeft, zoals hierboven al geschetst, geleid tot een aantal voornemens om dat functioneren nog verder te verbeteren. Het gaat dan om de volgende punten:

- het achterwege laten van bestuurlijk wederhoor (hiertoe is een aanpassing van de Verordening op de rkc nodig). Na ambtelijk wederhoor wordt het rapport, uiteraard met conclusies en aanbevelingen, aan de raad aangeboden. De raad kan het rapport dan agenderen en bij die gelegenheid kennis nemen van de visie van het college. Deze werkwijze legt het primaat daar waar het hoort, namelijk bij de raad. Hiermee wordt de focus gelegd op de discussie tussen raad en college, in plaats van tussen college en rkc. Deze werkwijze doet naar de mening van de rkc meer recht aan de duale verhoudingen.
- het toelichten van gereedgekomen rapporten tijdens informatieve bijeenkomsten in aanwezigheid van bijvoorbeeld de onderzoekers,
- het in de rapporten opnemen van een toelichting van de rkc op het ambtelijk commentaar en dan met name op het al dan niet overnemen van voorgestelde correcties;
- het voornemen om twee onderzoeken per jaar uit te voeren.

De rkc Smallingerland heeft in 2009 en 2010 het lidmaatschap van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) gecontinueerd.

Ook neemt de rkc actief deel aan de Kring Noord van de NVRK.

In 2009 en 2010 is diverse malen deelgenomen aan eendaagse symposia, congressen, e.d.

De rkc heeft in 2009 twaalf keer regulier vergaderd en in 2010 zeven keer.

Communicatie

De rkc heeft in 2009 en 2010 frequenter contact met de raad gehad dan in de periode daarvoor. Zo wordt bij de start van onderzoeken meer contact gezocht met de raad om de vraagstelling aan te scherpen. En hoewel net buiten de verslagperiode (januari en februari 2011), wil de rkc hier toch ook graag melding maken van de bijeenkomsten om twee gereedgekomen rapporten informeel te bespreken, conform de nieuwe werkwijze.

Verder hebben diverse fracties in 2010 van de uitnodiging gebruik gemaakt om onderzoeksvoorwerpen aan te dragen.

•
•
•
•
•
•
•
•

Financiën

In 2009 en 2010 had de rkc de beschikking over een budget van resp. € 106.240 en € 107.510. De besteding is als volgt verantwoord:

	2009	2010
Vergoeding commissieleden en salaris secretaris	€ 24.861	€ 23.052
Lidmaatschap NVRR en deelname jaarcongres	€ 535	€ 735
Onderzoekskosten	€ 28.635	€ 7.323
Overige kosten	€ 662	€ 1.090
Totaal	€ 54.693	€ 32.200

Voor 2011 is door de raad € 109.320 beschikbaar gesteld. De rekenkamercommissie heeft inmiddels haar onderzoeksagenda voor 2011 vastgesteld. Dit is gebeurd aan de hand van de eigen groslijst en de reacties op de uitnodiging aan de raadsleden om onderwerpen aan te dragen. De uiteindelijke afweging is gemaakt op basis van de criteria die daartoe in de werkwijze van de rekenkamercommissie zijn vastgesteld.

De agenda voorziet in 2011 in een start van onderzoeken naar de volgende onderwerpen:

- Caparis;
- het communicatiebeleid van de gemeente;
- een nulmeting betreffende het integriteitsbeleid binnen de gemeente Smallingerland.

Dit zal ook de volgorde zijn waarin de onderzoeken uitgevoerd worden.